

Валюта рыногу (2017-жылдын декабрь айы)

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде валюта рыногунда АКШ долларынын алмашуу курсу жыл башынан тартып бир АКШ доллар үчүн 69,2301 сомдон 68,8395 сомго чейин 0,6 пайызга азайган. Рыноктун катышуучулары тарабынан валюта сунушунун колдоого алынышы негизинен, банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган АКШ доллар эсебинен, башка банктарда депозиттерге каражаттарды жайгаштыруудан, нак эмес акчага айландыруудан, ошондой эле чет өлкө валютасын жана своп-операциясын сатып алуудан улам жүзөгө ашырылган.

Отчеттук мезгил ичинде банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү 49,4 млн АКШ долларына чейин өскөн, бул өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырмалуу 16,8 пайызга аз. Өтүп жаткан мезгил ичинде Улуттук банк АКШ доллар курсунун кескин өзгөрүүлөрүн текшилөө максатында 24,7 млн АКШ доллар суммасында чет өлкө валютасын сатуу боюнча интервенцияларды жүргүзгөн.

Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын чогуу алгандагы көлөмү 59,5 млрд сомду түзгөн, бул өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырмалуу 10,9 пайызга төмөн. Буга коммерциялык банктардын нак эмес операциялар көлөмүнүн 4,1 млрд сомго (-27,2 пайыз) чейин жана алмашуу бюролорунун нак операцияларынын – 29,0 млрд сомго (-18,5 пайыз) чейин төмөндөшү себеп болгон. Коммерциялык банктардын нак операцияларынын көлөмү тескерисинче 26,4 млрд сомго чейин (ай ичинде +3,2 пайызга) көбөйгөн.

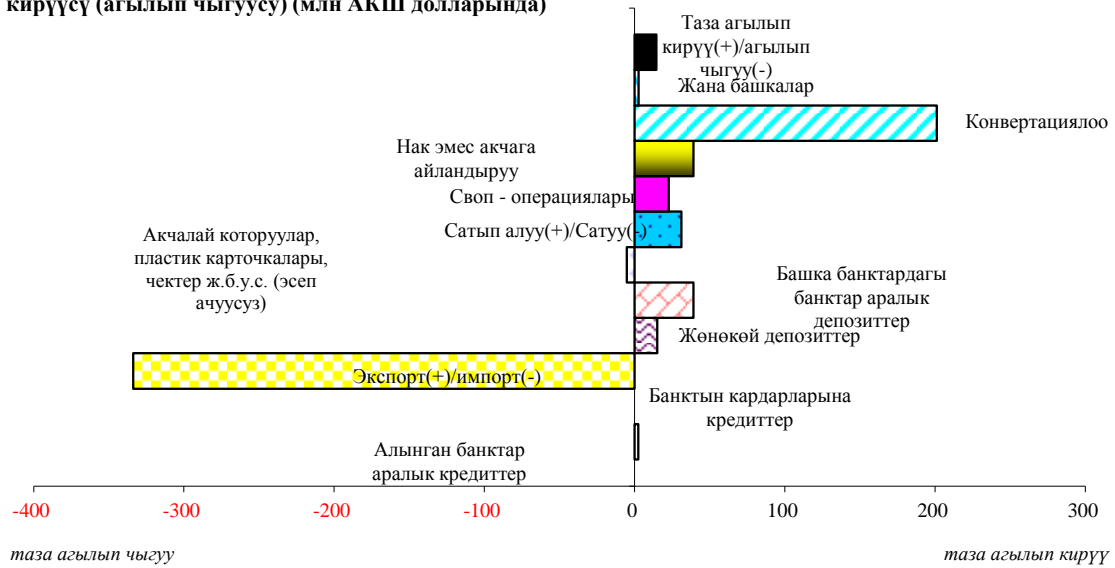
Ошентип, өтүп жаткан айдын жыйынтыгында чет өлкө валютасында ишке ашырылган операциялардын түзүмү төмөнкүчө калыптанган: алмашуу бюролорунун нак операциялары 48,7 пайыз (-4,5 п.п.), коммерциялык банктардын нак операциялары 44,4 пайыз (+6,1 п.п.) жана коммерциялык банктардын нак эмес операциялары – 6,9 пайыз (-1,5 п.п.) болгон.

Байкоого алынып жаткан мезгил ичинде казак теңгесинде ишке ашырылган операциялардан тышкары, бардык валюталарда операциялар көлөмүнүн төмөндөшү катталган. Алсак, орус рублинде операциялар 14,6 пайызга, АКШ долларында - 8,7 пайызга, евродо - 8,1 пайызга төмөндөгөн, ал эми казак теңгесинде тескерисинче ай ичинде 1,3 пайызга көбөйгөн.

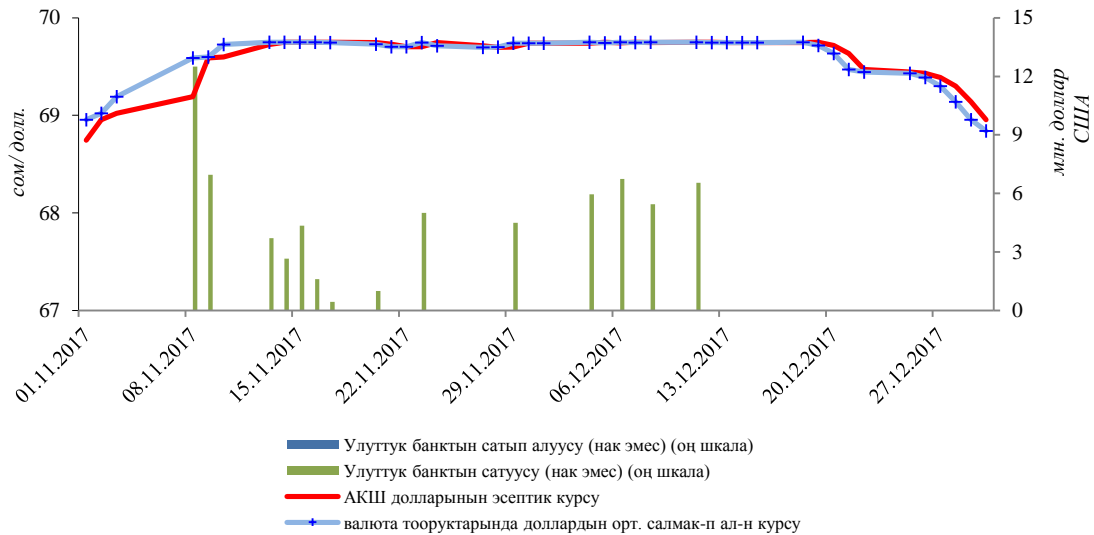
Жыйынтыгында, операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: АКШ долларында операциялардын салыштырма салмагы 59,4 пайызды (+1,39 п.п.), орус рублинде операциялар үлүшү 37,3 пайызды (-1,6 п.п.), евродо операциялар үлүшү – 2,0 пайызды (+0,1 п.п.), казак теңгесинде – 1,4 пайызды (+0,2) түзгөн.

Байкоого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын ишке ашырган эмес.

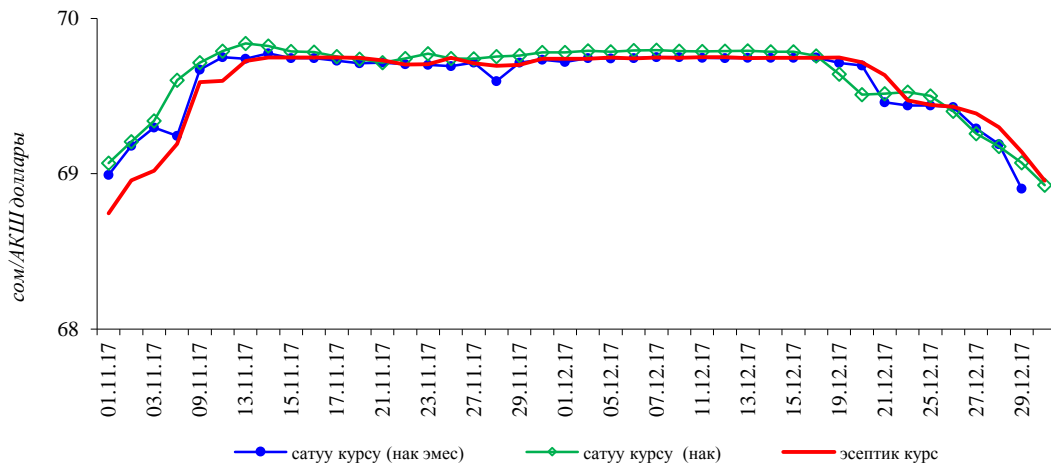
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн АКШ долларында)

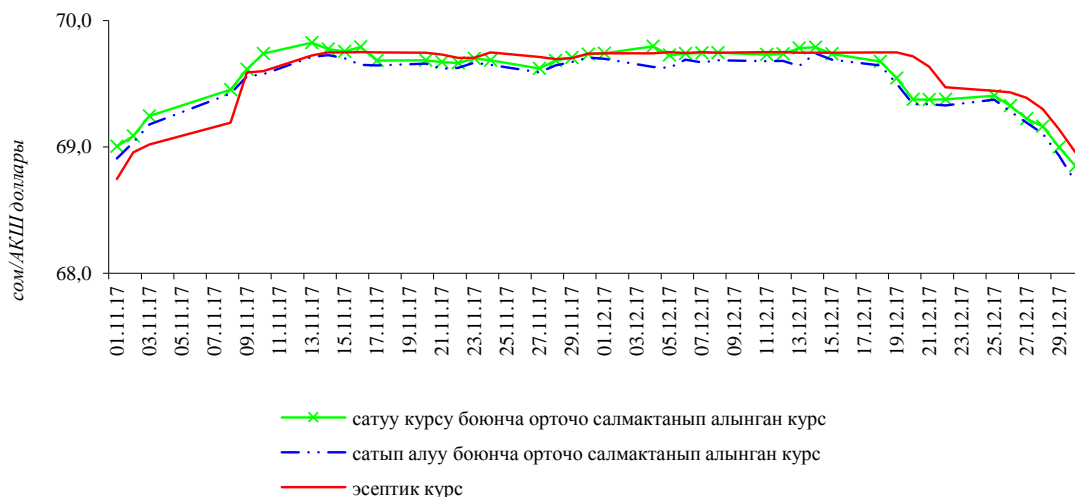
2-график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ доллар курсунун динамикасы

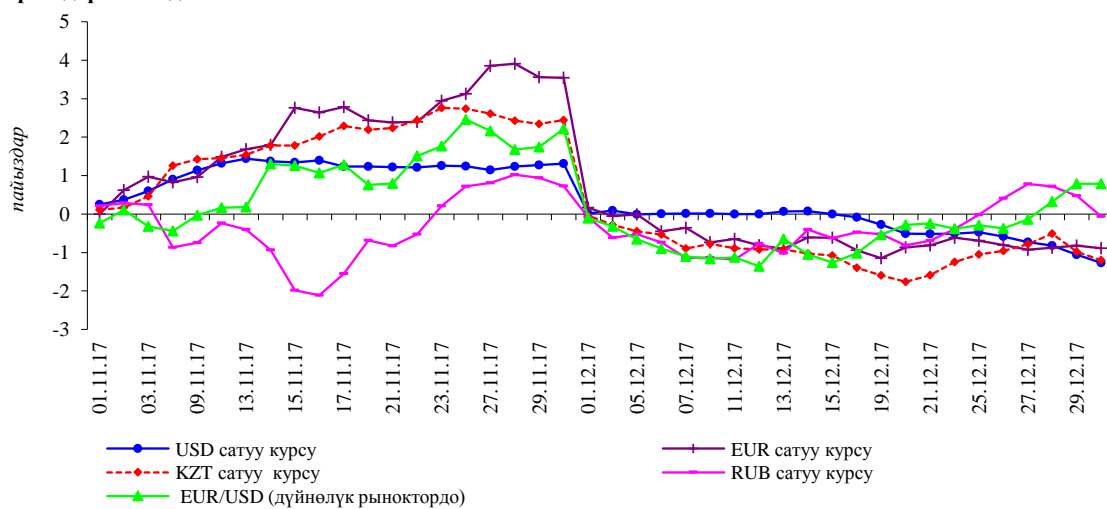
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак долларынын сатуу курстарынын динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ доллар курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюролорунда негизги валютар курсунун, алмашуу бюролорунда жана дүйнөлүк рынокторунда АКШ доллар курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сом)

миң сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес		Комм. банктардын накталай		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	
2016	12	34 447,2	3 348,7	9,7	18 829,0	54,7	12 269,5	35,6
2017	01	30 124,9	4 716,7	15,7	14 345,3	47,6	11 062,9	36,7
	02	28 407,2	2 906,1	10,2	14 907,4	52,5	10 593,7	37,3
	03	38 033,4	3 370,5	8,9	19 541,2	51,4	15 121,7	39,8
	04	35 522,7	3 911,6	11,0	18 998,5	53,5	12 612,6	35,5
	05	40 313,7	3 129,4	7,7	21 173,7	52,5	16 010,6	39,7
	06	38 576,2	2 914,2	7,6	22 379,7	58,0	13 282,4	34,4
	07	44 359,4	5 995,3	13,5	23 635,7	53,3	14 728,4	33,2
	08	64 314,9	3 613,0	5,6	26 399,3	41,0	34 302,6	53,3
	09	58 537,3	4 429,9	7,6	25 265,2	43,2	28 842,2	49,3
	10	61 742,6	4 202,7	6,8	28 424,6	46,0	29 115,4	47,2
	11	66 769,6	5 599,9	8,4	25 619,5	38,4	35 550,2	53,2
	12	59 510,7	4 077,6	6,9	26 446,3	44,4	28 986,8	48,7

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар		
		көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
2016	12	34 447,2	20 983,3	60,9	818,2	2,4	11 918,4	34,6	713,5	2,1	13,7	0,0
2017	01	30 124,9	19 473,2	64,6	839,1	2,8	9 233,9	30,7	567,1	1,9	11,6	0,0
	02	28 407,2	17 028,7	59,9	844,8	3,0	9 926,5	34,9	596,7	2,1	10,4	0,0
	03	38 033,4	21 831,5	57,4	1 261,5	3,3	14 242,5	37,4	687,9	1,8	10,0	0,0
	04	35 522,7	21 324,3	60,0	830,4	2,3	12 692,8	35,7	665,2	1,9	10,0	0,0
	05	40 313,7	22 297,3	55,3	842,9	2,1	16 455,8	40,8	707,8	1,8	9,9	0,0
	06	38 576,2	22 251,5	57,7	851,9	2,2	14 723,5	38,2	733,1	1,9	16,2	0,0
	07	44 359,4	26 652,0	60,1	1 057,8	2,4	15 803,5	35,6	828,1	1,9	17,9	0,0
	08	64 314,9	35 304,3	54,9	1 105,1	1,7	27 068,7	42,1	822,8	1,3	13,9	0,0
	09	58 537,3	32 785,7	56,0	1 266,6	2,2	23 757,1	40,6	711,3	1,2	16,7	0,0
	10	61 742,6	35 766,2	57,9	1 109,5	1,8	24 103,0	39,0	748,4	1,2	15,5	0,0
	11	66 769,6	38 703,1	58,0	1 271,7	1,9	25 979,5	38,9	794,5	1,2	20,8	0,0
	12	59 510,7	35 324,7	59,4	1 168,3	2,0	22 187,3	37,3	804,5	1,4	25,9	0,0

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
		2016	12	69,2301	72,8439	1,1413	0,2079	0,1%	-0,6%
2017	01	69,1338	73,9386	1,1491	0,2121	-0,1%	1,5%	0,7%	2,0%
	02	69,1298	73,1324	1,1932	0,2213	0,0%	-1,1%	3,8%	4,3%
	03	68,6069	73,6358	1,2169	0,2179	-0,8%	0,7%	2,0%	-1,5%
	04	67,5000	73,5818	1,1845	0,2147	-1,6%	-0,1%	-2,7%	-1,5%
	05	68,0492	75,8068	1,2041	0,2189	0,8%	3,0%	1,7%	2,0%
	06	69,1367	78,9956	1,1701	0,2151	1,6%	4,2%	-2,8%	-1,7%
	07	68,6500	80,3617	1,1529	0,2103	-0,7%	1,7%	-1,5%	-2,2%
	08	68,6880	82,0513	1,1695	0,2052	0,1%	2,1%	1,4%	-2,4%
	09	68,6585	80,9518	1,1834	0,2012	0,0%	-1,3%	1,2%	-1,9%
	10	68,7200	79,9282	1,1875	0,2057	0,1%	-1,3%	0,3%	2,2%
	11	69,7399	82,7987	1,1956	0,2101	1,5%	3,6%	0,7%	2,1%
	12	68,8395	82,5936	1,1951	0,2071	-1,3%	-0,2%	0,0%	-1,4%

4-таблица. Алмашуу бирорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
		2016	12	0,1%	0,5%	0,3%	0,8%	0,0%	0,2%	0,4%	0,2%	0,0%	-1,1%
2017	01	0,1%	0,4%	0,3%	0,8%	0,1%	0,3%	0,3%	0,1%	0,0%	1,8%	1,4%	1,4%
	02	0,2%	0,4%	0,3%	0,8%	0,0%	0,2%	0,4%	0,2%	0,0%	-0,9%	3,2%	4,5%
	03	0,1%	0,4%	0,2%	0,8%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	-0,9%	0,1%	2,1%	-1,4%
	04	0,2%	0,4%	0,2%	0,8%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	-1,2%	0,5%	-2,5%	-1,1%
	05	0,2%	0,5%	0,2%	0,8%	0,1%	0,2%	0,4%	0,2%	0,5%	3,1%	1,1%	1,2%
	06	0,1%	0,5%	0,2%	0,8%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	1,7%	4,1%	-2,6%	-1,5%
	07	0,2%	0,4%	0,3%	0,8%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	-0,7%	1,4%	-1,9%	-2,4%
	08	0,1%	0,6%	0,1%	0,8%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	-0,1%	2,0%	1,6%	-1,8%
	09	0,1%	0,3%	0,1%	0,8%	0,1%	0,3%	0,4%	0,1%	-0,1%	-1,1%	1,2%	-2,0%
	10	0,1%	0,4%	0,1%	0,8%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,4%	-1,1%	0,2%	1,8%
	11	0,1%	0,4%	0,1%	0,7%	0,1%	0,1%	0,3%	0,1%	1,3%	3,5%	0,7%	2,4%
	12	0,1%	0,3%	0,1%	0,8%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	-1,3%	-0,9%	-0,1%	-1,2%